

Avond 2 - Jezus, feit of fictie

Achtergrondinformatie

De betrouwbaarheid van de vier evangeliën

Vier verschillende auteurs hebben het verhaal van Jezus opgeschreven. Hun verhalen vertonen grote overeenkomst. En dat is ook wat je mag verwachten, want alle vier de evangeliën presenteren zichzelf als een geloofwaardig verslag, gebaseerd op wat getuigen hebben gehoord en gezien. (Matteüs en Johannes waren apostelen; Marcus heeft alles van Petrus gehoord; en Lucas heeft alles nauwkeurig onderzocht (Luc. 1: 1-4)).

Natuurlijk is een verhaal over een mens die opstaat uit de dood moeilijk te geloven. Dat blijkt alleen al uit de beschrijving van de evangeliën zelf. Ondanks Jezus' herhaalde aankondiging had niemand er rekening mee gehouden dat Hij uit de dood zou opstaan. Maar het is nog moeilijker te geloven dat deze verhalen verzonnen zijn. Allereerst paste het niet bij hun eigen wereldbeeld en geloof. Een deel van de Joden geloofde in een opstanding uit de dood aan het eind van de tijd. Maar Jezus claimde dat Hij goddelijke macht had en zijn aankondiging dat Hij binnenkort uit de dood zou opstaan vroeg een totale omslag van hun denken. Het verhaal van Jezus' opstanding uit de dood zouden ze nooit verzonnen hebben. Ook het feit dat de eerste volgelingen van Jezus er vervolging en marteling voor over hadden om dit verhaal de wereld in te helpen maakt het zeer onwaarschijnlijk dat ze het verzonnen hadden. Daar komt dan ook nog bij dat zo'n verhaal niemand zou hebben overtuigd, tenzij het door een overvloed aan getuigenverklaringen gesteund zou zijn.

De betrouwbaarheid van de evangeliën wordt ook ondersteund door het enorme aantal manuscripten dat gevonden is en de ouderdom ervan. Een verzonnen verhaal zou nooit zo snel zo wijd verspreid zijn. Zie bijvoorbeeld het onderstaande schema:

boek	geschreven in:	oudste gevonden exemplaar	aantal jaar na het schrijven	Hoeveelheid manuscripten
Herodotus 'Geschiedenis'	jaar 488-428 v. Chr.	jaar 900	1300	8
Tacitus 'Annales'	jaar 100	jaar 1100	1000	20
Caesar 'Gallische oorlogen'	jaar 58-50 v. Chr.	jaar 900	950	10
Nieuwe Testament	jaar 40-100	jaar 130 (compleet in het jaar 350)	300	5000 grieks 10.000 latijn 9300 andere talen

(van F.F.Bruce; overgenomen via Nicky Gumbel *Een kwestie van Leven*)

Dat Julius Caesar zo'n vijftig jaar voor het begin van onze jaartelling de Rubicon overtrok om oorlog te gaan voeren in Gallië staat als historisch feit vermeld in vele geschiedenisboeken. De bron voor dat feit zijn de gevonden manuscripten van Caesars boek daarover. Dat Jezus Christus zo'n dertig jaar na het begin van onze jaartelling uit de dood opstond staat meestal niet in de geschiedenisboekjes. Toch zijn er meerdere auteurs die dat feit beschrijven en zijn er ongelooflijk veel manuscripten van hun geschriften gevonden.

Waarom wordt de opstanding van Jezus dan niet algemeen als historisch feit geaccepteerd? Omdat het makkelijker is bepaalde feiten te neegeren dan om je hele levens- en wereldbeschouwing op de kop te laten zetten.

Wat citaten

- Nadat J.B. Phillips de evangeliën vertaald en geparafraseerd had, schreef hij: “Ik heb in het Grieks en het Latijn tal van mythen gelzen, maar hierin heb ik niet het geringste spoor van een mythe aangetroffen. Geen enkel mens kan zulke van alle kunst gespeende en kwetsbare verslagen weergeven als er niet een werkelijke gebeurtenis aan ten grondslag ligt.”

- Waarom zouden de apostelen liegen?... Als ze logen, wat waren dan hun motieven, wat leverde het hen op? Ze werden verkeerd begrepen, met de nek aangekeken, vervolgd, gemarteld en gedood- dat leverde het hun op. Niet echt een aanlokkelijk vooruitzicht. Peter Kreeft

- Het kan niet genoeg benadrukt worden dat de bijbeltekst inhoudelijk vaststaat – en dat geldt met name voor het Nieuwe Testament. Het aantal manuscripten van het Nieuwe Testament, de vroege vertalingen hiervan, en de citaten van auteurs uit de vroege kerkgeschiedenis, is zo omvangrijk, dat de correcte lezing van elke twijfelachtige passage wel terug te vinden is bij één van deze oude autoriteiten. Een dergelijke uitspraak kun je over geen enkel ander boek uit de wereld van de klassieke Oudheid doen.

Frederic Kenyon, autoriteit op het gebied van oude manuscripten

- Waarom zou Lukas triviale details als de windrichting, de diepte van het water en bijzondere plaatsnamen wel accuraat weergeven en belangrijke gebeurtenissen als wonderen niet? Gezien het feit dat Lucas zoveel triviale details accuraat weergeeft, getuigt het van pure anti-bovennatuurlijke vooringenomenheid om te zeggen dat hij niet de waarheid spreekt over de wonderen die hij optekent.

Uit: *Ik heb te weinig geloof om atheïst te zijn*

- In mijn persoonlijke leven ben ik niets anders dan literair criticus en historicus – dat is mijn werk. En op grond daarvan durf ik te zeggen dat iemand die meent dat de evangeliën legenden of fictie zijn simpelweg blijk geeft van zijn incompetentie als literair criticus. Ik heb heel wat fictie gelzen en ik ben aardig thuis in de legendes die ontstaan zijn onder vroege volken, en ik weet drommels goed dat de evangeliën iets heel anders zijn.

C.S.Lewis

Verdere verdieping

Wil je je op dit punt verder verdiepen dan kun je de volgende boeken erbij pakken:

- *Ik heb te weinig geloof om een atheïst te zijn* van Norman L. Geisler en Frank Turek; hfst 9-12

- *In alle redelijkheid*, Tim Keller, hfst 7

- *Een kwestie van Leven*, Nicky Gumbel, hfst 2

Lesopzet

Lesopzet

a. leerdoelen

1. ze weten dat de verhalen over Jezus historisch betrouwbaar zijn

2. ze begrijpen dat geloven dat de geschiedenissen van Jezus waar zijn enorme consequenties heeft voor hun leven.
3. ze kunnen met een aantal argumenten aantonen dat de verhalen over Jezus' dood en opstanding historisch betrouwbaar zijn.

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie						
19.00	Mentorkwartier							
19.15	Terugblik en intro De vorige keer ging het over God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest. Vraag nog even wie het beeld van de 3 golven kort kan uitleggen. Besteed aandacht aan de memorisatietekst. Wie kan hem vlot opzeggen? Laat ook merken dat je zelf ook de tekst uit je hoofd hebt geleerd. Vertel dan dat de rest van dit blok het zal gaan over de Here Jezus. Verwijs naar het thema: wie is God voor jou. Je vindt nooit een antwoord op die vraag buiten Jezus om (vgl Joh.1:18). De vorige keer hebben we ook gezien wat Jezus ons belooft. Hij heeft alles overgehad voor jou. Leg uit dat we in de komende lessen steeds een keus gevraagd wordt bmt de Here Jezus. (Loop even de lestitels van de komende lessen langs)							
19.20	historische feiten en figuren Start met ze te vragen wie ze nog kennen uit de geschiedenislessen of welke gebeurtenis uit de geschiedenis ze nog weten. Vraag ze dan het volgende schemaatje (op wekrblad) in te vullen: <table border="1"><tr><td>Historisch figuur of gebeurtenis.</td><td>Echt bestaan of echt gebeurd, want dat weet ik uit:</td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td>enz</td><td></td></tr></table> Bij het tweede vak kunnen ze denken aan brieven, beelden, verhalen , schilderijen, boeken e.d. Verzamel alles op de flapover en vraag wie niet gelooft dat deze mensen echt hebben bestaan of dat deze dingen echt zijn gebeurd.	Historisch figuur of gebeurtenis.	Echt bestaan of echt gebeurd, want dat weet ik uit:			enz		
Historisch figuur of gebeurtenis.	Echt bestaan of echt gebeurd, want dat weet ik uit:							
enz								
19.30	de Bijbel als geschiedenisboek Zet op het bord: - Jezus geboren (rond het jaar 0) - Jezus opgestaan uit de dood (rond het jaar 33)							

	Vraag nu of dit feiten zijn die zouden passen in het rijtje dat we net op de flapover gezet hebben? In welk opzicht wel, in welk opzicht niet? Hoe zouden niet christenen daarover denken? Leg uit dat de voornaamste bronnen voor de feiten van Jezus' leven de 4 evangeliën zijn. De eerste vraag is nu of de evangeliën alleen maar verhalen vertellen (zoals sprookjes b.v.) of dat ze historische feiten presenteren. Lees samen: Lucas 1:1-4 (op werkblad) Naast het gedeelte op het werkblad staan vakjes met de volgende woorden: - roman - sprookje - geschiedenis - mythe - bericht van onderzoeksjournalist Bij welke van deze typen tekst past een inleiding als die van Lucas? Onderstreep de delen van de tekst die dat laten zien. (Leg daarbij uit dat je in die tijd nog geen romans had en dat er ook nog geen onderzoekjournalistiek was). Conclusie: Lucas presenteert zich als een geschiedschrijver.									
19.40	vergelijking 'de Gallische oorlogen' met het NT Toon nu het volgende schema (ook op werkblad) <table><tr><td>Cesar "Gallische oorlogen"</td><td>58-50 voor christus geschreven</td><td>Oudste exemplaar 900 jaar na christus</td><td>10 manuscripten gevonden</td></tr><tr><td>Nieuwe testament</td><td>40-100 na christus geschreven</td><td>Oudste exemplaar 130 jaar na christus</td><td>5000 griekse manuscripten, 10.000 latijn en 9300 andere talen</td></tr></table> Vertel even kort iets over het boek 'de Gallische oorlogen'. Hierin beschrijft Julius Caesar (romeinse keizer) hoe hij besloot oorlog te gaan voeren tegen Gallië, en hoe die oorlog verliep. Laat ze even in drietallen nadenken over de betekenis van dit schema. Per drietal noemen ze hun belangrijkste conclusies.	Cesar "Gallische oorlogen"	58-50 voor christus geschreven	Oudste exemplaar 900 jaar na christus	10 manuscripten gevonden	Nieuwe testament	40-100 na christus geschreven	Oudste exemplaar 130 jaar na christus	5000 griekse manuscripten, 10.000 latijn en 9300 andere talen	
Cesar "Gallische oorlogen"	58-50 voor christus geschreven	Oudste exemplaar 900 jaar na christus	10 manuscripten gevonden							
Nieuwe testament	40-100 na christus geschreven	Oudste exemplaar 130 jaar na christus	5000 griekse manuscripten, 10.000 latijn en 9300 andere talen							
19.45	waar zit het verschil Leg uit: In 'de Gallische oorlogen' verteld Julius Caesar dat hij het lot wierp									

	om te beslissen of hij de oorlog tegen Gallië zou beginnen (alea jacta est), en dat hij vervolgens de rivier de Rubicon overtrok om die oorlog te beginnen. Dit feit kom je in heel veel geschiedenisboeken tegen. In zijn evangelie vertelt Lucas hoe Jezus Christus gekruisigd werd en na drie dagen opstond uit de dood. Dit feit kom je niet in de gewone geschiedenisboeken tegen. Vraag dan : waarom geloven mensen zonder problemen dat Julius Caesar bestond en dat hij oorlog voerde tegen Gallië, en waarom geloven heel veel mensen niet dat Jezus echt heeft bestaan en dat alles wat er in het nieuwe testament staat echt is gebeurd? Laat ze in tweetallen een aantal redenen bedenken en noteer die op de flapover.			
19.55	de consequenties Bespreek de antwoorden. Benadruk dat geloven dat Julius Caesar bestond weinig verandert aan je leven. Maar geloven in Jezus Christus betekent dat je ook gelooft dat Hij de enige Redder is, dat Hij alle macht heeft, en dat Hij je Heer wil zijn. Laat ze nu kiezen (zie werkblad) a. De verhalen over Jezus dood en opstanding zijn die feitelijk waar (feit) of zijn die niet waar (fictie). Laat ze op het werkblad aankruisen: feit/ fictie/ ik weet het niet b. Laat ze vervolgens op de volgende lijn aangeven waar ze zitten: ----- <table> <tr> <td>Absoluut overtuigt (feit)</td> <td>echt niet waar (pure fictie)</td> </tr> </table> Bespreek de resultaten: - welke consequenties trekken ze uit hun keuze? - Is het belangrijk om zeker te zijn? Wat doen ze eraan om die zekerheid te krijgen?	Absoluut overtuigt (feit)	echt niet waar (pure fictie)	
Absoluut overtuigt (feit)	echt niet waar (pure fictie)			
20.10	Sluiting Sluit af met gebed en neem daarin mee wat uit de bespreking kwam over keuzes maken.			

c. benodigde materialen

- evt. als illustratie: een geschiedenisboek waarin de galliesche oorlogen van Julius Caesar genoemd worden.
- memorisatieteksten
- Poster , stiften.

d. suggesties

zingen: Ps. 40: 3-4; Ps 118:8-10; Gz 54, Gz 62, Gz 67, Gz 85, Gz 164

bijbelgedeelten: Lc 1: 1-4; Lc 24:36-49; Hnd 1: 1-3; alle vier evangeliën

belijdenis: NGB 18 ; HC 14-16

e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald? <table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>--</th><th>-</th><th>+</th><th>++</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ze weten dat de verhalen over Jezus historisch betrouwbaar zijn</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>ze begrijpen dat geloven dat de geschiedenissen van Jezus waar zijn enorme consequenties heeft voor hun leven.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>ze kunnen met een aantal argumenten aantonen dat de verhalen over Jezus' dood en opstanding historisch betrouwbaar zijn.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>		--	-	+	++	ze weten dat de verhalen over Jezus historisch betrouwbaar zijn					ze begrijpen dat geloven dat de geschiedenissen van Jezus waar zijn enorme consequenties heeft voor hun leven.					ze kunnen met een aantal argumenten aantonen dat de verhalen over Jezus' dood en opstanding historisch betrouwbaar zijn.				
	--	-	+	++																	
ze weten dat de verhalen over Jezus historisch betrouwbaar zijn																					
ze begrijpen dat geloven dat de geschiedenissen van Jezus waar zijn enorme consequenties heeft voor hun leven.																					
ze kunnen met een aantal argumenten aantonen dat de verhalen over Jezus' dood en opstanding historisch betrouwbaar zijn.																					
2	Opmerkingen mentor/ catecheet																				
3	Wat moet de volgende keer anders																				

Jezus, feit of fictie

blok A - nivo 2 - avond 2

Historische feiten en figuren

Historisch figuur of gebeurtenis	Echt bestaan of echt gebeurd, want dat weet ik uit:

De bijbel als geschiedenisboek

Lucas 1:1-4

Nadat reeds velen zich tot taak hebben gesteld om een verslag te schrijven over de gebeurtenissen die zich in ons midden hebben voltrokken, 2 en die ons zijn overgeleverd door degenen die vanaf het begin ooggetuigen zijn geweest en dienaren van het Woord zijn geworden, 3 leek het ook mij goed om alles van de aanvang af nauwkeurig na te gaan en deze gebeurtenissen in ordelijke vorm voor u, hooggeachte Theofilus, op schrift te stellen, 4 om u te overtuigen van de betrouwbaarheid van de zaken waarin u onderricht bent.

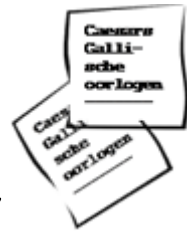

Vergelijking ‘de Gallische oorlogen’ met het NT

Caesar “Gallische oorlogen”	58-50 voor Christus geschreven	Oudste exemplaar 900 jaar na Christus	10 manuscripten gevonden
Nieuwe testament	40-100 na Christus geschreven	Oudste exemplaar 130 jaar na Christus	5000 griekse manuscripten, 10.000 latijnse en 9300 andere talen

WAAR !

De consequenties

- a. De verhalen over Jezus dood en opstanding, zijn die feitelijk waar (feit) of zijn die niet waar (fictie):

feit/ fictie/ ik weet het niet

- b. Geef op de lijn aan waar je zit:

Absoluut overtuigd
(feit)

Echt niet waar
(pure fictie)

Genesis 3:15

Vijandschap sticht ik tussen jou en de vrouw, tussen jouw nageslacht en het hare, zij verbrijzelen je kop, jij bijt hen in de hiel.

Bijbelleesrooster -----

Volgende week gaat het over ‘Jezus, God of goeroe’. Er liep 2000 jaar terug een timmermanszoon uit Galilea rond, die ongeloofelijke dingen zei. Was het godslastering of was het waar?

Johannes 1: 1-18

Johannes had Jezus uit Nazareth leren kennen. Nu hij het verhaal van Jezus gaat vertellen laat hij direct zien wat het bijzondere aan de persoon van Jezus was.

Lucas 4: 31-37

Elke Schriftgeleerde verwees in zijn preken naar de schrift, want de schrift heeft gezag. Jezus liet voelen: de schrift verwijst naar Mij, ik heb gezag!

Marcus 4:35-41

Eerst waren ze bang van de storm en de golven. Maar toen Jezus liet zien wie Hij was, werden ze bevangen door een ander soort vrezen en beven.

Johannes 5: 19-29

Een jonge rabbi uit Nazareth zei: of je eeuwig leven hebt hangt af van of je gelooft in Mij. Ik zal de doden opwekken. Sommigen verklaarden hem voor gek, anderen vielen in aanbidding voor Hem neer. Wat doe jij?

Johannes 8: 30-42

Eerst geloofde ze in hem (vers 30), maar als hij zulke verregerende uitspraken doet over zichzelf worden ze kwaad.

Johannes 8: 43-59

Als ze kwaad worden doet Jezus geen stapje terug, nee, hij doet er een schepje bovenop. Want je aanbidt Hem, of stenigt Hem. En Hij dringt je tot een keus.

Johannes 20: 24-29

Johannes' evangelie loopt uit op de belijdenis van Thomas: mijn Heer en mijn God! Zo is de cirkel rond en zijn we weer bij Johannes 1: 1-18.

